

Reportage

Mag een koffiepads in de groene bak? Hoe scheid je aardappelschillen en yoghurtzakken zo efficiënt mogelijk? Ruim 170 huishouders in het Gooi en de Vechtstreek leven honderd dagen zonder restafval. Wie hulp nodig heeft, schakelt afvalcoach Jeroen Langeweg van de GAD in. „De speciale afvalbak is echt de gouden tip”, zegt Nicolien van Vroonhoven, wethouder van Hilversum en deelnemer aan de actie.

Het gebeurt in de keukens

Susanne van Velzen
s.van.velzen@hollandmediacombinatie.nl

Hilversum * Man en vijf kinderen heeft ze redelijk op scherp, de oppas en de schoonmaakster worden de grote uitdaging. Onlangs dook ze nog in de grijze kliko om er een kapotte broek van één van de kinderen uit te vissen. „De schoonmaakster had hem bij het restafval gegooid. 'Wat doe je nou?', zei ik. Daar hoort een broek natuurlijk helemaal niet. Die moet in de zak met oud textiel.” Wethouder Nicolien van Vroonhoven (milieu) kan er wel om lachen. Een paar jaar geleden zou ze zich minder druk hebben gemaakt om een stukje stof tussen de aardappelschillen. Inmiddels is de Hilversumse wethouder fanatiek haar afval aan het scheiden. Met haar gezin is ze één van de 170 deelnemers aan de actie 100-100-100 van de GAD Gooi en Vechtstreek. Ze gaat er helemaal voor. Om de instinkers door te nemen maakt Jeroen Langeweg (29) met de wethouder een rondje door haar huis. Langeweg is vorige maand bij de GAD Gooi en Vechtstreek begonnen als afvalcoach. Een goednieuw functie. „Na zeven jaar op de vuilniswagen was ik toe aan iets nieuws. Als afvalcoach begeleid ik de inwoners in de grote veranderingen die er aankomen op het gebied van afval scheiden. We krijgen er straks allemaal een container bij voor de plastic verpakkingen, metaal en drankenkartons. En in bepaalde wijken komen ondergrondse containers voor het restafval. Mensen kunnen me bellen voor een bezoek aan huis. Dan kijk ik samen met ze naar de beste plekken voor de kliko's. Waar in de keukens zet je de verschillende afvalbakken neer? Wat mag in

welke bak? De keuken is eigenlijk een mini-scheidingsstation. Daar moet het gebeuren”, benadrukt Langeweg. Tijdens het rondje door haar huis valt het oog van Van Vroonhoven op de afvalbakken in de badkamer. „De schoonmaakster gooit de inhoud altijd in de grijze kliko. Wat doe ik daar mee?” Haar voorstel om die afvalbakken zelf mee naar beneden te nemen en bijvoorbeeld de lege shampooflessen eruit te vissen, is volgens de afvalcoach prima. „Shampooflessen kunnen in de zak voor plastic (pmd).” Plastic speelgoed ook, vraagt de wethouder. „Nee dat is hard plastic, dat moet op het scheidingsstation ingeleverd worden. De pmd-zak is alleen voor plastic verpakkingen.” Van Vroonhoven lacht. „Oeps ik heb net nog Buzz Lightyear bij het pmd gedaan.”

Luiers

En waar moet ze de verpakking van de rijstwafels met chocolade die haar kinderen graag eten laten? „Die hebben zo'n glimmende binnenkant. Is dat restafval?” Pmd-zak, zegt Jeroen. „Ook het zilverpapier dat om reppen chocolade gewikkeld zit kan in die zak. Een lege chipszak niet. Die is gemaakt van plastic en aluminium dat aan elkaar geplakt zit. Dat krijgen ze niet gescheiden. Dat is dus restafval. Net als luiers.” Die heeft Van Vroonhoven „gelukkig” niet meer. De jongste van haar vijf kinderen is inmiddels vijf jaar oud. „De grootste berg afval hier in huis is plastic. Op zaterdag halen we alleen al tien grote twee-liter containers melk. En daar reddend we het eind van de week meestal niet eens mee. En we komen door alle internetaankopen om in het karton. De papierbak zit altijd helemaal vol.” Voor Nicolien van Vroonhoven is

meedoen aan de actie vooral een intensivering van het afval scheiden in huis. „We waren er al langer mee bezig. Als ik de kinderen naar hockeyclub Spandersbosch breng, rij ik vaak meteen even een rondje over het scheidingsstation. Om oude kleding of batterijen in te leveren. Door de actie valt me ineens op hoeveel verpakkingsmateriaal er gebruikt wordt voor levensmiddelen. En ik ben me ervan bewust dat ik toch nog niet goed genoeg aan het scheiden was. Ik deed nog best veel papier bij het restafval. De verpakkingen van de theezakjes bijvoorbeeld. Het theezakje zelf kan in de groene bak. De volgende stap is dat ik gewoon losse thee koop en een thee-ci ga gebruiken.”

Vriezer

Jeroen Langeweg benadrukt dat afval scheiden geen obsessie moet worden. „Je hoeft echt niet de labeltjes nog van het theezakje te scheuren. Het is echt geen drama als je per ongeluk een keer iets in de verkeerde bak gooit.” De tien kippen van de wethouder maken dankbaar gebruik van haar inspanning om zo min mogelijk afval te hebben. „Etensresten die ik vroeger uit gemak in de vuilnisbak schoof gaan nu naar de kippen. Oud brood eten ze ook. Ze lusten alles. Verbazingwekkend hoeveel gft ik nu uit mijn restafval zeef. Het zet je ook aan het denken over de hoeveelheid eten die je weggooit. Dat is echt teveel. Ik vries nu heel veel in. Van de week had ik heel veel koriander over. Hup de vriezer in.” Efficiënter en bewuster boodschappen doen is ook een van de punten waar afvalcoach Jeroen Langeweg op gaat inzetten bij zijn huisbezoeken. „Als ik zie dat iemand een halve verpakking met ongebakken hamburgers in de vuilnisbak heeft

Afvalcoach Jeroen Langeweg van de GAD maakt het huishouden van wethouder Nicolien van Vroonhoven restafvalvrij.

FOTO STUDIO KASTERMANS/LEON DAKKUS

'Etensresten gaan nu naar de tien kippen in de tuin'

gegooid, zal ik zeker vragen of ze niet minder boodschappen moeten doen. En koop je sinaasappels bijvoorbeeld eens los op de markt in plaats van in een netje. Zo beperk je je afval al.” In de keukens van wethouder Nicolien van Vroonhoven staat een grote ingenieuze afvalbak met verschillende stapelbare compartimenten. Een tip van de afvalcoach. „Zo simpel maar echt de gouden tip. Je hebt geen zin om iedere keer helemaal naar de bijkeuken of naar buiten te lopen om iets weg te gooien. De bak werkt echt”, concludeert Van Vroonhoven. „Je moet je eigen handigheidjes vinden. Yoghurtbekers gooi ik nu helemaal niet weg. Die zijn goed voor de sinterklaasurprises.” Afvalcoach Langeweg kijkt wat zorgelijk. „En na vijf december gaan al die surprises waarschijnlijk allemaal bij het restafval.”

Jeroen Langeweg is de eerste afvalcoach van de GAD.

FOTO STUDIO KASTERMANS/DANIËLLE VAN COEVORDEN

Reportage

Wat moet in welke bak?

Hilversum * Moet piepschuim bij het plastic afval? Wat doe je met kippenbotjes? Afval scheiden is een behoorlijke puzzel. Afvalcoach Jeroen Langeweg van de GAD zet de inhoud van de afvalbakken op een rij.

Groene bak

Resten van groente, fruit en aardappelen, vlees- en visresten (ook botjes, graten en schelpen), etensresten als pasta en rijst, pinda-doppen, eierschalen, theezakjes, koffiepads en koffiedik, bloemen en planten, onkruid, snoeiafval, gras, mest van kleine huisdieren, kattenbakvulling met milieukeur of Eko keur (korrels van hout, papier en stro).

PMD-zak

Plastic verpakkingen (tasjes, zakken, flacons, flessen en kuipjes), plastic plantenpotjes, tubes, deksels, folies, metalen verpakkingen (conservenblikken, blikjes en lege spuitbussen), metaaldop-

pen en schroefdeksels, drankenkartons (leegknippen en dop sluiten) van melk-yoghurt-, drink- en sappakken. NIET: piepschuim, verpakkingen met inhoud, plastic verpakkingen met gevaarlijk afval als terpentineflessen of kitkokers, wikfels van roomboter, pillenstrips, landbouwplastic, huisraad en gebruiksvorwerpen.

Blauwe bak

Kranten, tijdschriften, folders (zonder het plasticfolie), karton, enveloppen, cadeaupapier, verpakkingen (denk aan rijst, hagel-slag, eierdozen, diepvriesverpakkingen), printjes.

Textielzak

Kleding en sokken, theedoeken, handdoeken, washandjes, lakens, dekbeddoeken, dekens, gordijnen, vitrages, dassen, riemen, tassen, hoeden en petten, kussens en knuffels, schoenen (knoop-paren met veters aan elkaar of in gesloten tas aanbieden), resten

van textiel, ook enkele schoenen.

Glasbak

Flessen (wijn, sappen, andere dranken), potjes (groenten en broodbeleg), flesjes en potjes van cosmetische artikelen, parfum, deodorantrollers, medicijnflesjes. Glas hoeft niet schoon te zijn en kan met doppen kurken en deksels ingeleverd worden.

Grijze bak

Hierin gaat het restafval, luiers, maandverband, chipszakken, pringlesverpakkingen, inhoud van de stofzuigerzak, kauwgum, kattenbakkorrels (als ze niet organisch zijn), vieze pizzadozen (schoone dozen kunnen in de papierbak).

Een handig hulpmiddel voor het kiezen van de juiste afvalbak is de app Afvalscheidingswijzer van Milieu Centraal. Tik het product in en de app geeft aan in welke bak het mag.